Eduskunnan tarkastusvaliokunnalle

Kuuleminen 22.2.2024

(K 19/2023 vp)

KEHA-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä
työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus

KEHA-keskuksen lausunto koskien Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomusta eduskunnalle 2023

- KEHA-keskus on ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus.
- KEHA-keskus on valtion kirjanpitoyksikkö, johon kuuluu 31 virastoa (15 ELY-keskusta, 15 TE-toimistoa ja KEHA-keskus).
- Kirjanpitoyksikköä ohjaa useita hallinnonalan ministeriöitä ja virastoja (TEM, LVM, YM, MMM, OKM, VM).
- Käytettävissä olevia talousarviomäärärahoja on noin 200 kpl.

KEHA-keskuksen lausunto koskien Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomusta eduskunnalle 2023

- Kirjanpitoyksikön laajuudesta ja moninaisuudesta huolimatta Valtiontalouden tarkastusvirasto on useana vuotena todennut:
  - talousarviota on noudatettu,
  - kirjanpitoyksikön tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kirjanpitoyksikön toiminnasta,
  - tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti,
  - tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla ja tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Kirjanpitoyksikölle annettu toistuva huomautus

- Valtiontalouden tarkastusviraston 12.9.2023 eduskunnalle antamassa valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomuksessa mainittu huomautus, josta KEHA-keskusta on huomautettu seitsemänä peräkkäisenä vuotena, koskee arkistoinnin puutteita Tuki2014-järjestelmän tuottamien tositteiden osalta.
- Tuki2014-järjestelmän tuottamia kirjanpidon tositteita ei ole kaikilta osin arkistoitu valtion talousarviosta annetun asetuksen 46 §:n edellyttämällä tavalla, koska tositteet ovat Tuki2014-järjestelmässä ja järjestelmällä ei ole sähköisen säilyttämisen lupaa.

Kirjanpitoyksikön toimenpiteet

- Kirjanpitoyksikkö on rakentanut liittymän Tuki2014-järjestelmän ja USPA-asianhallintajärjestelmän välille. Liittymä on valmis ja toiminnassa sekä järjestelmä omaa sähköisen säilyttämisen luvan.
- Lisäksi Tuki2014-järjestelmään sisältyvää tiedonohjaussuunnitelmaa on päivitetty, jolloin järjestelmä täyttää tiedonhallintalain vaatimukset ja on asiarekisteri.
- Lisäksi kirjanpitoyksikkö on siirtänyt aikaisempien vuosien aineistoa USPA-asianhallintajärjestelmään.
- Yksittäisen hankkeen osalta arkistoidaan hankkeen kaikki arkistoitavaksi määrätty materiaali, ei pelkkiä tositteita. Näin ollen arkistoitavien asiakirjojen määrä on suuri.

Kirjanpitoyksikön toimenpiteet

- Vuoden 2023 syksyllä siirrot jouduttiin keskeyttämään hetkeksi, koska USPA-järjestelmässä havaittiin kriittinen levytilaongelma ja USPA-järjestelmän toimintaa ei haluttu vaarantaa.
- Levytilan lisäämisessä on ollut haasteita, koska nykyisen USPA-järjestelmän tietokannan koko on poikkeuksellisen laaja (kymmeniä virastoja, yli 10 000 loppukäyttäjää), joten esim. Valtorilla ei ole ollut nopeaa ratkaisua levytilan lisäämiseksi.
- Levytilaongelma on nyt kuitenkin ratkaistu, ja aikaisempien vuosien aineiston siirto jatkuu.

Kirjanpitoyksikön toimenpiteet

- Kaikki asiakirja-aineisto Tuki2014 -järjestelmässä hallinnoitavista avustusmuodoista säilyy järjestelmässä helposti saatavalla tavalla, jonka kautta asiakirjat avataan USPA-asianhallintajärjestelmässä.
- Asiakirjojen pysyvä säilyttäminen on USPA-asianhallintajärjestelmässä, jonka avulla toteutetaan mahdolliset poistot ja siirrot Kansallisarkistoon.
- Lisäksi maksupäiväkohtaiset kirjanpito- ja maksuraportit löytyvät Handi-järjestelmästä (tilaamisen, ostolaskujen ja muiden menotositteiden sekä asiakirjojen sähköisen käsittelyn järjestelmä).

Kirjanpitoyksikön selittävät tekijät toistuvalle huomautukselle

- Toimenpiteet Tuki2014-järjestelmän ja USPA-asianhallintajärjestelmän integraation rakentamiselle on käynnistetty jo muutamia vuosia sitten.
- Integraation edistämistä ja valmistumista on hidastanut se, että integraation ja järjestelmien kehittäminen tapahtuu samoilla henkilöresursseilla.
- Lisäksi toteutusta on hidastanut yllättävät kiireelliseksi luokitellut järjestelmän kehittämistyöt ja järjestelmään saatavat uudet tukimuodot, kuten esim. ELY-keskusten myöntämät yrityksen kehittämisavustukset koronavirusepidemiasta aiheutuneissa markkina- ja tuotantohäiriötilanteissa, jotka tuli saada tuotantoon pikaisella aikataululla sekä turvetuotantokoneiden romutustuki.